

Hankintaoikaisuvaatimus turva- ja vartiointipalveluja koskevasta hankintapäätöksestä / Kilpailutusnumero 506393

Aluehallitus 04.02.2025
2764/02.04.01.01.02/2024

Valmistelija Palvelujohtaja Simo Oksanen, p. 040 552 1263
Hankintapäällikkö Ritva Jylhä, p. 014 269 5141
Juristi Inka Heikkinen, p. 040 137 1864

Selostus asiasta Kilpailutuksen tausta

Turva- ja vartiointipalvelusopimukset siirtyivät keskisuomalaisilta sotejärjestäjiltä hyvinvointialueen vastattavaksi sellaisenaan osana liikkeenluovutusta 1.1.2023 alkaen. Sopimuskokonaisuus on pirstaleinen: vartiointipalvelun sisällöt ja laajuus sekä kustannustaso ovat vaihtelevia. Lisäksi suuri osa sopimuksista on ns. hankintakaaren päässä, minkä vuoksi hankintakilpailutus on tullut ajankohtaiseksi. Vartiointipalveluiden laatu, saatavuus sekä hankittavan palvelun tarpeet kokonaisuutena todettiin muuttuneeksi kuntapohjaisesta järjestelmästä siirtymisen jälkeen.

Turva- ja vartiointipalvelun hankinnan tavoitteeksi asetettiin yhdenmukaistaa vartiointipalvelun laatua hyvinvointialueella, kohdentaa palveluhankintaa kohteisiin, joissa henkilöstön, sekä asiakkaiden ja potilaiden turvallisuuteen liittyvät poikkeamat kasautuvat sekä varmistaa kilpailukykyinen hintataso.

Hankinnan valmistelun lähtökohdaksi määriteltiin julkisia hankintoja säätelevän lain (1397/2016) 2 §:n mukainen tavoite turvata yritysten ja muiden yhteisöjen tasapuolisia mahdollisuuksia tarjota tavaroita, palveluja ja rakennusurakoita julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa. Keski-Suomen alueella toimii eri kokoisia yrityksiä, jotka tarjoavat turva- ja vartiointipalveluja yrityksille sekä julkisyhteisöille. Tavoitteen toteuttamiseksi palveluhankinta jaettiin kolmeen maantieteelliseen osa-alueeseen, jolloin mahdollistettiin osatarjousten jättäminen. Lisäksi toukokuussa 2024 järjestettiin halukkaille tarjoajille mahdollisuus tarkentaa hankittavan palvelun yksityiskohtia markkinavuoropuhelu -menettelyn avulla.

Kilpailutus ja hankintapäätös

Keski-Suomen hyvinvointialue (jälj. myös ”hankintayksikkö”) julkaisi 11.10.2024 hankintailmoituksen hankintapalvelu Hilmassa. Hankintailmoituksessa pyydettiin tarjouksia turva- ja vartiointipalveluista hyvinvointialueen palvelujen häiriöttömän tuottamisen varmistamiseksi. Tarjouspyynnössä asetettujen kriteerien ja hintavertailun perusteella hyvinvointialuejohtaja allekirjoitti hankintapäätöksen 27.11.2024 (Dnro: 2764/02.04.01.01.02/2024).

Toisin kuin hankintaa koskevaan päätökseen on kirjattu, vaikka hankinnan arvo on ylittänyt julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (hankintalaki, 1397/2016) mukaiset EU-kynnysarvot, on hankinta kuulunut hankintalain liitteessä E lueteltuihin palveluihin. Tällä seikalla ei ole kuitenkaan ollut oikeudellista vaikutusta ehdokkaiden tai tarjoajien asemaan, sillä samanlaista menettelyä olisi hankintalain 109 §:n nojalla kuitenkin sovellettu riippumatta siitä, kumman sääntelyn piiriin

kuuluvasta hankinnasta on kyse. Tältä osin hyvinvointialue ei ole siten arvioinut tarvetta päätöksen itseoikaisulle.

Hankinnan ennakoitu arvonlisäveroton kokonaisarvo on noin 7 miljoonaa euroa optio- ja pidennysehdot mukaan laskettuna. Hankintamenettelyä oli avoin menettely ja kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena halvin hinta.

Hankinta on jaettu seuraaviin osa-alueisiin.

1. Palvelualue 1 Pohjoinen Keski-Suomi (Äänekoski, Saarijärvi, Konnevesi, Viitasaari, Kannonkoski, Karstula, Kyyjärvi, Kivijärvi, Kinnula, Pihtipudas)
2. Palvelualue 2 Itäinen Keski-Suomi (Jyväskylä, Muurame, Laukkaa, Joutsa, Hankasalmi, Luhanka, Toivakka)
3. Palvelualue 3 Läntinen Keski-Suomi (Jämsä, Keuruu, Petäjävesi, Uurainen, Multia)

Tarjouspyyntöön jätettiin määräajassa neljä hankinnalle määriteltyihin kriteereihin nähden hyväksyttävää osatarjousta kaikille kolmelle palvelualueelle. Palveluntuottajaksi kaikille osa-alueille valittiin KV Turva Oy.

Avarn Security Oy (jälj. myös ”oikaisuvaatimuksen tekijä”) teki 16.12.2024 hankintayksikölle hankinta-oikaisuvaatimuksen, jossa hankintayksikköä on vaadittu kumoamaan hankintapäätös, keskeyttämään hankinta ja kilpailuttamaan hankinta uudelleen.

Hankinta-oikaisuvaatimus

Avarn Security Oy on oikaisuvaatimuksessaan todennut, että hankintayksikön olisi tullut sulkea voittanut tarjoaja tarjouskilpailusta puuttuvan soveltuvuuden perusteella. Oikaisuvaatimuksen tekijän mielestä hankintayksikkö on menetellyt virheellisesti arvioidessaan voittaneen tarjoajan täyttäneen asetetut soveltuvuusvaatimukset taloudellisen tilanteen osalta. Oikaisuvaatimuksen tekijän arvion mukaan voittaneella tarjoajalla ei ole ollut riittäviä taloudellisia voimavaroja toteuttaa hankintaa. Tätä näkemystään oikaisuvaatimuksen tekijä on perustellut tuomalla esiin voittaneen yrityksen julkisia talouslukuja vuodelta 2022 ja 2023. Oikaisuvaatimuksen tekijä on erityisesti kiinnittänyt huomiota voittaneen tarjoajan omavaraisuusasteeseen.

Oikaisuvaatimuksen tekijän näkemyksen mukaan asetetut vaatimukset ovat synnyttäneet eri tarjoajien suhteen syrjivän tai epätasapuolisen tilanteen, ja vaatimukset ovat olleet suhteellisuusperiaatteen tai avoimuusperiaatteen vastaisia.

Oikaisuvaatimuksen tekijän näkemyksen mukaan hankinnan koko, laatu ja laajuus huomioiden asetettu taloudellinen soveltuvuusvaatimus ei ole ollut suhteellisuusperiaatteen mukainen. Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan pelkkä tarjouksessa annetun vakuutuksen vaatiminen ei ole ollut suhteessa hankinnan kokoluokkaan ja toiminnan merkitykseen yhteiskunnan kriittisen infran turvaamisessa. Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan hankintayksikön arviointi ei ole perustunut minkäänlaisiin taloustietoihin, tilinpäätösasiakirjoihin, luottoluokitukseen tai muuhun selvitykseen, vaan pelkkään vakuutukseen.

Soveltuvuusvaatimukseen liittyen oikaisuvaatimuksen tekijä on myös tuonut esiin, ettei sen olettama alihankkija ole oikaisuvaatimuksen tekijän

näkemyksen mukaan täyttänyt alihankkijalle asetettuja soveltuvuusvaatimuksia.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on myös pyytänyt hankintayksikköä arvioimaan, ovatko vaatimukset asianmukaisesta ja ymmärrettävästä suomen kielestä sekä yhteydenpidon ja muun asioinnin tapahtumisesta suomen kielellä olleet ruotsinkielisiä sekä saamenkielisiä henkilöitä syrjiviä. Kyseisen vaatimuksen osalta oikaisuvaatimuksessa on todettu, ettei vaatimus ole tarkkarajainen eikä siitä käy ilmi, miten suomen kielen asianmukaisuus ja ymmärrettävyys arvioidaan ja määritellään. Oikaisuvaatimuksen tekijä on myös nostanut esille, että hankintaprosessiin liittyviin kysymyksiin on rajattu käytettäväksi vain suomen kieltä.

Lisäksi oikaisuvaatimuksen tekijä on pitänyt voittaneen tarjoajan tarjouta hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisena.

Asianosaisen kuuleminen

Hankintayksikkö on voittaneen tarjoajan ja tämän alihankkijan puuttuvaa soveltuvuutta koskevan väitteen osalta varannut voittaneelle tarjoajalle tilaisuuden esittää selvitystä taloudellisista edellytyksistä hankinnan suorittamiselle. Hyvinvointialue on täsmennyspyynnön perusteella saanut voittaneelta tarjoajalta asiaa koskevan selvityksen, joka on muun ohella sisältänyt voittaneen tarjoajan alustavat tilinpäätöstiedot vuodelta 2024.

Muiden hankintaoikaisuvaatimuksessa esitettyjen väitteiden osalta hankintayksikkö ei ole varannut voittaneelle tarjoajalle tai muille kilpailutuksessa mukana olleille tarjoajille tilaisuutta tulla kuulluksi, sillä väitteet ovat koskeneet hankintayksikön menettelyä ja näin ollen muiden tarjoajien kuulemista näiden väitteiden osalta voidaan pitää ilmeisen tarpeettomana.

Perustelut

Oikaisuvaatimuksessa esitettyjen väitteiden arviointi

Soveltuvuusvaatimusta koskevat väitteet

Oikaisuvaatimuksen tekijän näkemyksen mukaan asetetut vaatimukset ovat synnyttäneet eri tarjoajien suhteen syrjivän tai epätasapuolisen tilanteen, ja vaatimukset ovat olleet suhteellisuusperiaatteen tai avoimuusperiaatteen vastaisia. Oikaisuvaatimuksen tekijän tarkemmista perusteluista hyvinvointialue on päätellyt, että väite koskee nimenomaisesti syrjivän tilanteen luomista ja suhteellisuusperiaatteen vastaisia vaatimuksia. Hankintayksikkö ei siten ota tarkemmin kantaa epätasapuolisuuteen tai avoimuusperiaatteen vastaisuuteen, sillä oikaisuvaatimuksen tekijän tarkemmista perusteluista on pääteltävissä, ettei näihin seikkoihin ole ollut tarkoitus oikaisuvaatimuksessa vedota.

Hyvinvointialueen toteuttamassa turva- ja vartiointipalvelujen kilpailutuksen soveltuvuusvaatimuksissa on todettu seuraavasti:

Tarjoajalla tulee olla hankinnan kokoon ja laatuun nähden riittävät ammatilliset, tekniset, taloudelliset ja muut edellytykset hankinnan suorittamiselle.

Soveltuvuusvaatimuksen osalta tarjoajilta on pyydetty vakuutus siitä, että kyseinen soveltuvuusvaatimus täyttyy. Kyseisen soveltuvuusvaatimuksen osalta oikaisuvaatimuksen tekijä on esittänyt kaksi eri väitettä, jotka ovat olleet:

- 1) Voittanut tarjoaja ei ole täyttänyt vaadittua soveltuvuusvaatimusta.
- 2) Soveltuvuusvaatimus on ollut suhteellisuusperiaatteen vastainen.

Ensimmäisen väitteen osalta hyvinvointialue toteaa, että hankintayksiköllä on oikeus luottaa siihen, että tarjoajan tarjouksessaan ilmoittamat tiedot pitävät paikkansa, ellei sillä ole perusteltua syytä epäillä muuta. Oikaisuvaatimuksen tekijän esiin tuomat voittaneen tarjoajan taloudelliset luvut eivät hyvinvointialueen näkemyksen mukaan osoita suoranaista kyvyttömyyttä kyseessä olevan hankinnan suorittamiseen, mutta hyvinvointialue on kuitenkin oikaisuvaatimuksen tekijän esittämien tietojen perusteella arvioinut aiheelliseksi pyytää voittaneelta tarjoajalta täsmennyksenä lisäselvityksiä taloudellisista edellytyksistään hankinnan suorittamiselle. Hyvinvointialue on täsmennyspyynnön perusteella saanut tarkasteltavaksi voittaneen tarjoajan alustavat tilinpäätöstiedot vuodelta 2024. Näidenkään tietojen pohjalta ei ole herännyt epäilystä siitä, ettei tarjoajalla olisi riittäviä taloudellisia edellytyksiä hankinnan suorittamiselle. Hyvinvointialueen kokonaisarvioon vaikuttaa erityisesti se, ettei kyseessä olevassa kilpailutuksessa taloudellisia soveltuvuusvaatimuksia ole tietoisesti haluttu asettaa liian tiukoiksi. Näin on varmistettu se, että kilpailutukseen saadaan mukaan riittävä määrä tarjoajia. Koska taloudellisten soveltuvuusvaatimusten osalta ei ole asetettu mitään tarkkoja kriteerejä, on hankintayksikölle jäänyt harkintavaltaa asian arvioimiseen.

Taloudellista soveltuvuusvaatimusta koskevan toisen väitteen mukaan kyseinen soveltuvuusvaatimus on ollut suhteellisuusperiaatteen vastainen. Tältä osin oikaisuvaatimuksen tekijä on vedonnut hankinnan kokoluokkaan ja toiminnan merkitykseen yhteiskunnan kriittisen infran turvaamisessa. Oikaisuvaatimuksen tekijä on kuitenkin ymmärtänyt väärin palveluhankinnan kohteen, sillä kilpailutetut turva- ja vartiointipalvelut eivät ole pääasiallisesti kohdistuneet infraan, vaan palveluilla on ollut tarkoitus turvata pääasiassa hyvinvointialueen palvelujen häiriötön toiminta. Infran osalta hankinnan kohteena olevilla palveluilla on ollut tarkoitus turvata vain noin parikymmentä kiinteistöä. Palveluhankinta on siis ollut suppeampi kuin mitä oikaisuvaatimuksen tekijä on oikaisuvaatimuksessaan tuonut esille. Mikäli oikaisuvaatimuksen tekijä tarkoittaa kriittisellä infralla kiinteistöjä, joista käsin sosiaali- ja terveystaloudellisia palveluita tuotetaan, on niiden turvaaminen pääsääntöisesti kiinteistöjen omistajien vastuulla. Lisäksi vaikka kyseisen palvelun tarkoituksena on varmistaa, ettei hyvinvointialueen toimintoihin kohdistu häiriöitä, on palvelussa joka tapauksessa kyse hyvinvointialueen perustehtäviä tukevasta palvelutuotannosta, joka ei kriittisyydeltään vastaa esimerkiksi terveyden- ja sairaanhoidon kaltaisia perustehtäviä.

Ennen tarjouspyynnön julkaisua hyvinvointialueella ei ole ollut lopullista tietoa siitä, miten suureksi hankinnan arvo muodostuu. Tarjouspyynnön liitteenä olleessa sopimusluonnoksessa on todettu:

Hankittavan palvelun määrä voi vaihdella sopimuskaudella Tilaajan määrittelemällä tavalla. Tilaaja ei sitoudu tiettyihin hankintamääriin eikä sopimus tuota Tilaajalle määrästovelvoitetta.

Palveluntuottaja on varautunut siihen, että kohteiden määrä ja vartiointitarve voi muuttua sopimuskauden aikana. Oikaisuvaatimuksen tekijän väite siitä, että kyseessä olisi optiovuodet huomioiden kyse noin kuuden miljoonan arvoisesta neljävuotisesta hankinnasta ei siis pidä täysin paikkaansa. Tarjouspyynnössä hankinnan ennakoitu arvo on tullut arvioida sen mukaisesti, mikä hankinnan kokonaisarvo olisi, mikäli palvelutarve olisi

laajimmillaan. Hankinnan kokonaisuutta ja taloudellisen vaatimuksen suhteellisuutta ei siis tule arvioida pelkästään kyseisen euromäärän perusteella. Koska hankinnan kohteen lopullisessa määrittelyssä on hyvinvointialueella ollut kuvatuin tavoin harkintavaltaa, on ollut perusteltua, että harkintavaltaa on ollut myös tarjoajien soveltuvuuden arvioinnissa.

Kyseessä olevien turva- ja vartiointipalvelujen osalta hyvinvointialueella on ollut ja on useita keinoja hallita hankintaan liittyvää riskiä.

Kilpailutusvaiheessa hankinta on jaettu kolmeen osa-alueen, mikä on tarkoittanut sitä, että kunkin osa-alueen kilpailutuksen on voinut voittaa eri toimija. Lisäksi hyvinvointialue on arvioinut, että toiminta pystytään riittävällä tavalla ja riittävästi osin järjestämään muulla tapaa tilanteessa, jossa palveluntuottajan toiminta häiriintyy tai keskeytyy kokonaan. Myös tarjouspyynnön liitteenä olevan sopimusluonnoksen ehdot oikeuttavat hyvinvointialueen tietyin edellytyksin tekemään palvelun itse tai teettämään sen ulkopuolisella. Sopimusehtojen mukaan hyvinvointialueella on lisäksi sopimuskauden aikana mahdollista seurata yrityksen taloudellista tilannetta tilaajavastuutietojen perusteella ja mahdollisuus jopa irtisanoa sopimus päättymään välittömästi, jos palveluntuottaja joutuu sellaisiin taloudellisiin vaikeuksiin, että on syytä olettaa sopimusvelvoitteiden täyttämisen vaarantuvan. Sopimusehdot huomioiden hankinnasta aiheutuvaa riskiä voidaan näin ollen pitää matalana.

Soveltuvuusvaatimusten tiukka määrittely ei näin ollen ole ollut ainut tapa, jolla hankintayksikkö on voinut hallita kyseiseen palveluhankintaan kohdistuvaa riskiä. Tämä ja ylempänä esitetyt näkökohdat huomioon ottaen asetettua soveltuvuusvaatimusta ei voida pitää suhteellisuusperiaatteen vastaisena.

Hyvinvointialue nostaa myös esille, että suhteellisuusperiaate tulee erityisesti arvioitavaksi silloin, jos asetetut soveltuvuusvaatimukset vaikuttavat liian ankarilta. Liian ankarien vaatimusten on arvioitu voivan rajoittaa tarpeettomalla tavalla kilpailua ja estää erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten ja yhteisöjen osallistumisen tarjouskilpailuun (HE 108/2016, s. 191). Mikäli nyt puheena olevassa kilpailutuksessa taloudellinen soveltuvuusvaatimus olisi asetettu tiukemmaksi, olisi tämä voinut estää joidenkin tarjoajien osallistumisen tarjouskilpailuun. Hyvinvointialueen näkemyksen mukaan tällainen kilpailun rajoittaminen olisi hankittavan palvelun kannalta ollut tarpeetonta, sillä kuten edellä on tuotu esiin, hankinnan riskit on pyritty hallitsemaan muulla tavoin.

Alihankkijaa koskeva väite

Alihankkijaa koskevan väitteen osalta hyvinvointialue toteaa, ettei alihankkijan soveltuvuusvaatimuksen täyttymättä jääminen johda automaattisesti tarjoajan hylkäämiseen. On totta, että tarjouspyynnön perusteella myös alihankkijalla tulee olla hankinnan kokoon ja laatuun nähden riittävät ammatilliset, tekniset, taloudelliset ja muut edellytykset hankinnan suorittamiselle. Vaatimuksissa on kuitenkin todettu, että hankintayksikkö voi perustellusta syystä kieltäytyä hyväksymästä tarjoajan ilmoittaman alihankkijan. Näin ollen, vaikka tarjoajan ilmoittama alihankkija ei täyttäisi soveltuvuusvaatimusta, ei tämä johtaisi tarjoajan hylkäämiseen vaan ainoastaan siihen, että kyseinen alihankkija jätettäisiin hyväksymättä. Tarjoajan hylkääminen tulisi kyseeseen tässä tilanteessa ainoastaan silloin, jos alihankkijan poisjäännin myötä tarjoajalla ei arvioitaisi olevan enää edellytyksiä hankinnan suorittamiseen.

Voittaneen tarjoajan alihankkijaksi ilmoittaman Hälytyskeskus Hälyttävä Oy:n osuudeksi hankinnasta on ilmoitettu hälytyskeskuspalvelut. Hyvinvointialue on voittaneelle tarjoajalle toimittamassaan

täsmennyspyynnössä pyytänyt muun ohella antamaan selvityksen kyseisen alihankkijan taloudellisista edellytyksistä hankinnan toteuttamiseen. Hyvinvointialueelle annetun vastauksen perusteella kyseinen alihankkija on perustettu vuonna 2022, mikä osaltaan selittää yrityksen taloudellisia tunnuslukuja. Hyvinvointialueelle on lisäksi toimitettu alihankkijan osalta selvitys tilaajavastuulain edellyttämien velvoitteiden hoitamisesta. Edellä todetun mukaisesti tämä viestii osaltaan siitä, ettei yritys ole taloudellisissa vaikeuksissa. Asiassa saatu selvitys ei siten anna aiheutta epäillä, etteikö kyseessä olevalla alihankkijalla olisi riittävät taloudelliset edellytykset hankinnan suorittamiselle etenkin, kun otetaan huomioon sen toteuttama rajattu osuus hankinnasta ja kyseisten palvelujen laatu.

Vaatimusten syrjivyyden ja hankintamenettelyssä käytetty kieli

Kilpailutuksessa asetettuja vaatimuksia ei voida pitää tarjoajia syrjivinä, jos vaatimukset ovat tarpeellisia hankinnan toteuttamisen kannalta (MAO:15/20). Vaatimukset asianmukaisesta ja ymmärrettävästä suomen kielestä sekä yhteydenpidon ja muun asioinnin tapahtumisesta suomen kielellä ovat hankinnan toteuttamisen kannalta tarpeellisia, sillä yksikielisenä viranomaisena Keski-Suomen hyvinvointialue tarjoaa palveluitaan pääsääntöisesti vain suomen kielellä. Hyvinvointialueen asiakkaiden ja potilaiden asiointikielen ja hyvinvointialueen työntekijöiden työskentelykielen ollessa pääsääntöisesti suomi, on hyvinvointialueen tarpeiden mukaista vaatia asianmukaista ja ymmärrettävää suomen kielen osaamista myös turva- ja vartiointipalveluja tarjoavalta toimijalta sekä yhteydenpidon ja asioinnin tapahtumisesta suomen kielellä. Vaatimuksilla on pyritty turvaamaan se, että valtaosassa tilanteita välitön ja ymmärrettävä tietojenvaihto mainittujen tahojen ja palveluntuottajan välillä onnistuu. Hankittavien palvelujen luonne huomioon ottaen on perusteltua edellyttää, että tietojenvaihdon välittömyys pystytään turvaamaan.

Suomen kieltä koskeva vaatimus on hyvinvointialueen näkemyksen mukaan ollut myös riittävän tarkkarajainen ja selkeä, sillä vaatimuksesta voidaan päätellä, ettei osaamisen tarvitse välttämättä olla äidinkielen tasoista vaan on riittävää, että osaaminen on kussakin palveluntuotantoa koskevassa tilanteessa ymmärrettävää.

Edellä todetun mukaisesti Keski-Suomen hyvinvointialue on yksikielinen viranomainen. Kielilain 10 §:n nojalla yksikielisessä hyvinvointialueen viranomaisessa käytetään hyvinvointialueen kieltä, jollei viranomainen pyynnöstä toisin päättä tai jollei muualla laissa toisin säädetä. Edelleen kielilain 12 §:ssä on todettu, että yksikielinen viranomainen käyttää viranomaisen kieltä käsittelykielenä hallintoasiassa, jollei viranomainen asianosaisten oikeutta ja etua silmällä pitäen päättä toisen kielen käyttämisestä. Keski-Suomen hyvinvointialue ei kyseessä olevassa hankinta-asiassa ole päättänyt muun kielen kuin suomen kielen käyttämisestä. Näin ollen hankintaprosessissa tehty rajausta, jonka mukaan kysymyksiin on tullut vastata suomen kielellä, ei ole ollut lain vastainen.

Poikkeuksellisen alhainen hinta

Hyvinvointialueella ei ole voittaneen tarjoajan antamien tietojen perusteella ollut perusteltua syytä epäillä, ettei voittanut tarjoaja voisi tarjoamillaan tarjoushinnoilla suoriutua kysymyksessä olevien turva- ja vartiointipalvelujen toteuttamisesta tarjouspyynnössä edellytetyllä tavalla. Tarjoushinnat eivät hyvinvointialueen näkemyksen mukaan ole olleet niin alhaiset, että hankintayksiköllä olisi ollut hankintalain 96 §:n mukaista velvollisuutta pyytää selvitystä asiasta. Lisäksi kuten

oikaisuvaatimuksessakin on tuotu esiin, hankintalain 96 § ei ole sellaisenaan tullut ylipäättään sovellettavaksi hankintalain liitteen E mukaisen palveluhankinnan osalta.

Oikaisuvaatimuksen tekijän oikaisuvaatimuksessa esille tuomat vertailuluvut eivät myöskään anna kokonaiskuvaa asiasta, sillä niissä on verrattu vain oikaisuvaatimuksen tekijän ja voittaneen tarjoajan hintoja. Palvelualueen 2 osalta oikaisuvaatimuksen tekijän tarjous on ollut vertailuhinnoista kallein. Alla on kuvattu voittaneen tarjoajan ja kussakin osa-alueessa toiseksi tulleen tarjoajan hinnat:

- Palvelualue 1:

Tarjoaja	Voittanut tarjoaja	Toiseksi tullut tarjoaja
Vertailuhinta (euroa)	291342,30	343028,32

- Palvelualue 2:

Tarjoaja	Voittanut tarjoaja	Toiseksi tullut tarjoaja
Vertailuhinta (euroa)	487627,30	650999,00

- Palvelualue 3:

Tarjoaja	Voittanut tarjoaja	Toiseksi tullut tarjoaja
Vertailuhinta (euroa)	615519,80	659119,41

Hankintalain esitöiden perusteella tarjotun hinnan tai kustannusten poikkeuksellisuuden arvioiminen on hankintayksikön harkintavallassa (HE 108/2016, s. 205). Yllä esitettyjen vertailuhintojen lisäksi hankintayksikkö on kiinnittänyt harkinnassaan huomiota siihen, että vertailuhinta on muodostunut useasta eri palvelusta ja tarjoajalla on ollut mahdollisuus ottaa hinnoittelussaan huomioon se, ettei kaikkia vertailuhinnassa mukana olevia yksittäisiä palveluita välttämättä tulla toteuttamaan. Voittaneen tarjoajan vertailuhinnat eivät ole olleet poikkeuksellisia myöskään siihen nähden, millä hinnalla palvelua on aikaisempina vuosina toteutettu. Hankintayksikkö ei tämän harkinnan perusteella ole pitänyt voittaneen tarjoajan tarjoamia hintoja poikkeuksellisen alhaisina ja edellä todetun mukaisesti tarjoajalta ei ole myöskään arvioitu aiheelliseksi pyytää asiasta selvitystä. Asiassa ei ole ilmennyt myöskään aihetta epäillä, että voittanut tarjoaja olisi laiminlyönyt hankintalain 81 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuja velvoitteita. Mainittujen seikkojen perusteella hyvinvointialueen harkinnassa ei ole tapahtunut sellaista virhettä, jonka perusteella tehtyä hankintapäätöstä olisi aiheellista muuttaa.

Yhteenveto

Hyvinvointialue on edellä tuonut esille ne perusteet, joiden nojalla oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa hankintamenettelyssä hankintayksikön voidaan arvioida toimineen hankintalain mukaisesti. Edellä ilmoitettuja perusteita täydentääkseen hyvinvointialue tuo lisäksi esille, että oikaisuvaatimuksessa vedottu hankintalain 2 § ei lain esitöiden perusteella sisällä sellaisia velvoitteita, jotka olisivat hankintayksikköä sitovia (HE 108/2019, s. 238).

Koska esitettyjen perusteiden nojalla hankintamenettelyssä tehty ratkaisu ei ole perustunut lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen eikä asiaan myöskään ole tullut sellaista uutta tietoa, joka voisi vaikuttaa

päätökseen tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin, on oikaisuvaatimus ja siinä esitetyt vaatimukset hylättävä.

Sovelletut säännökset	Hallintolaki (434/2003) 34 § Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016) 2 §, 3 §, 83 §, 85 §, 96 §, 109 §, 114 §, 132 §, 133 § Kielilaki (423/2003) 10 §, 11 §, 12 §
Päätösvallan peruste	Hallintosääntö § 78 ja § 30
Esittelijä	Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan
Päätösehdotus	Aluehallitus hylkää hankintaoikaisuvaatimuksen edellä mainituin perustein.
Päätös	